

Brzoza

Brzoza
Brodawkowata

Brzoza
Żeberkowana

Brzoza
Czarna

Brzoza
Papierowa

Brzoza
Pożyteczna

DOMENA SY JĄDROWCE
KRÓLESTWO SY ROŚLINY
KLASA STE ROSOPSIDA
PODKLASA ME OCZAROWE
NADRZĄD A JUNGLADANAE
RĄD T LESZCZYNOWCE
RODZINA Y BRZozOWATE
K
A

pochoDzenie

Pierwotny areał: Europa i północna Azja

śiedlisko

Rośnie najlepiej na terenach górzystych do wysokości 2000 m n.p.m. Występuje na glebach suchych i jałowych, zawsze w miejscach oświetlonych.

Opis brzozy brodawkowatej

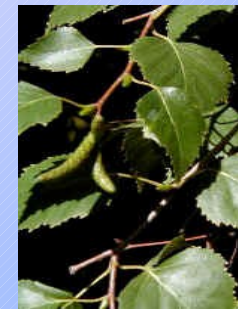
PIEŃ I GAŁĘZIE

Korowina na pniach zazwyczaj gładka, łuszcząca się poziomo cienkimi płatami; biała (najczęściej), żółtawa, ciemnowiśniowa lub czarna. Młode gałązki okrągławe. Pączki okryte 5-6 łuskami

LIŚCIE

Opadające na ziemię, skrętoległe, pojedyncze, równomiernie podwójnie ząbkowane, w zarysie mniej więcej trójkątne, długo zastrzone długość ok. 3 cm, cienkie, po obu stronach nagie, tylko w momencie rozwoju są trochę lepkie.

KWIATY

Zwykle jednopłciowe. Kwiatostany zebrane w kotki, siedzące, brązowawe, na szczycie długopędów po 1–3, zwisające; kwiatostany żeńskie wąskie, zielone, na końcach zeszlórocznych, ulistnionych krótkopędów, skierowanych ku górze, później zwisające. Kwitnie w kwietniu, równocześnie z rozwojem liści.

OWOCE

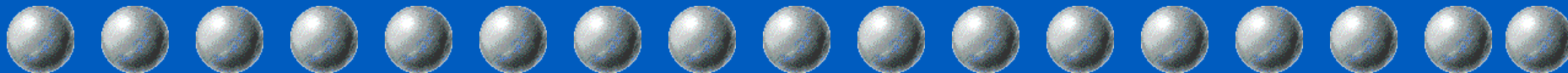
Owocostany szyszeczkowate, gróbowalcowate, jasnobrązowe do brązowych, jesienią rozpadają się pozostawiając ogonki. Łuski owocowe 3-klapkowe, klapki środkowe szerokie i krótkie. Nasiona-orzeszki z dwóch stron oskrzydłone, skrzydełka 2-3 razy większe niż orzeszek.

Dla Zdrowia

Związki zawarte w liściach brzozy działają przede wszystkim moczopędnie, zwiększając wydzielanie kwasu moczowego, jonów sodu i chloru. W przewlekłych stanach zapalnych dróg moczowych, kamicy moczowej, obrzękach pochodzenia nerkowego i przy niewydolności krążenia bywa zalecany odwar z liści brzozy. Dla uzyskania lepszego efektu moczopędnego należy stosować liście brzozy z ziołem nawłoci, skrzypem, korzeniem cykorii podróżnika i nasionami pietruszki, mieszając te surowce w jednakowych ilościach.

Dla Wrody

W przypadku łojotoku, trądziku i skłonności do wyprysków zaleca się pić codziennie po 1 szklance odwaru z liści brzozy i fiołka trójbarwnego. Taki sam odwar może służyć do przemywania zmienionej chorobowo skóry. Szybko przetłuszczające się włosy, zwłaszcza ze skłonnością do łupieżu, warto jest płukać w odwarze z liści brzozy.

Brzoza w poezji

Jan Brzechwa

P Brzoza
rzez rozprutą brzozową korę
Spijam, ciepłą, wonną żywicę,
Moje wargi do warg nieskore
Przenikają pnia tajemnice.
W lesie nie ma prócz mnie nikogo,
Milczy drzewne pobożne bogactwo,
Tylko księżyc srebrną pożogą
Podpatruje ust świętokractwo.
Uwiedziony śródleśną grozą
Niepojętnych w ciemnościach dwojeń,
Znów powrócę do ciebie, brzozo,
I do żywicznych upojeń.
I zaskoczę liście w szeleście,
I posłucham, jak rdzeń dojrzewa,
Bo ja muszę wiedzieć nareszcie,
Czemu za mną tak tęsknią drzewa.

Władysław Roniewski

B Brzoza
Brzoza nad wodą stała, młoda, szumna i piękna
Brzoza w wodę spojrziała i nagle-drżąca wylekła
Chciała uciekać! uciekać! Z rozwianym,
zielonym warkoczem i nie mogła. I zapłakała.
I nie wiedziała po czym.
Podszedłem do brzozy z nożem
I zatopiłem ostrze w białej brzozowej korze.
Chcicie wypić z rany sok młody-krew
brzozową.
I upadłem. I sen mnie zmorzył.
A brzoza nad głową szumiała.
Śniłem o tym, com stracił i o tym do czego tęsknie
A wtedy-o brzozo! Brzozo!-tyś zaszumiała
najpiękniej
Obudziłem się z nożem w ręku, świadomy krzywdy
okrutnej
W niebie mogło być jeszcze błękitniej, ale nie mogło
być smutniej.

CIEKAWOSTKA

Wykorzystywany jest pachnący, łagodny sok, który pozyskuje się wiosną w czasie pierwszych słonecznych dni, przed rozwinięciem liści. Można to robić na kilka sposobów:

2. Nacięcie pnia w kształcie litery V lub Y.
3. Wydrążenie otworu lub obcięcie gałęzi i podłożenie naczynia tak, aby sok skapywał do niego.

Może przy tym się przydać rurka lub słomka. Dziennie można uzyskać z jednego drzewa 0,5-3 litrów soku.

Po zakończeniu pozyskiwania soku nawet wystarczy zatkać kawałkiem drewna. Sok brzozy można zagęścić przez odparowanie do syropu zawierającego 60% cukru. Ponieważ pozyskiwanie soku uszkadza drzewo- jest to w Polsce oficjalnie ZABRONIONE! Leśnicy jednak traktują brzozę jak chwast leśny, więc chyba da się z nimi dogadać. Ewentualnie można do tego celu wykorzystać drzewa przeznaczone do wycięcia. Do spożycia nadaje się również *tyko* i *kanbium* znajdujące się pod korą brzozy. Najśłodsze są na wiosnę.

Należy je zmielić lub gotować pocięte w wąskie paski-jak makaron. Również młode liście i kwiatostan są jadalne, ale nie tak słodkie. Biała kora, którą niektórzy zalecają jeść jak makaron ma smak i wartość odżywczą papieru. Za to jest z niej doskonała hubka i rozpałka. Można również pociąć korę na paski i pleść z niej koszyki.